

Так, наприклад, у 2018 році середньомісячна заробітна плата у сфері поштової та кур'єрської діяльності склала всього 5044 грн., тоді як у сфері авіаційного транспорту – 35651 грн.

Література:

1. Транспорт і зв'язок України: статистичний збірник. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/08/zb_tr2018pdf.pdf.

ЕКОНОМІЧНИЙ ЕФЕКТ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СПОРТИВНОГО ВОДІННЯ АВТОМОБІЛЯ В ПРАКТИКУ РОБОТИ АТП

Чуб В.Ю.

*Науковий керівник: Лушнікова О.М., к.е.н, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Економічна ефективність використання рухомого складу автомобільного транспорту значною мірою залежить від професійної майстерності водіїв.

Етапи (стадії) водійської майстерності:

1. Початкове водіння/START/«Молодший серед рівних»: основи руху; основи водіння.

2. Повсякденне (штатне) водіння/ORDINARY/«Рівний серед рівних»: згідно з Положенням КМУ (40 годин).

3. Прогресивне водіння/ADVANCED/«Кращий серед рівних»: повне використання ПДР і психології.

4. Захисне водіння/DEFENCE/контраварійне 1-го рівня: запобігання ковзання.

5. Критичне водіння/EXTREME/контраварійне 2-го рівня: з використанням ковзання.

6. Спеціальне водіння/SPECIAL: поліція, спецслужби; швидка допомога; армія.

7. Спортивне водіння/SPORT: шосейно-кільцеві гонки (асфальт), крос (грунт); іподромні гонки (сніг-лід); класичне ралі; ралі-рейди (off-road).

Етапи (стадії) оцінки ситуацій і прийняття рішень водієм:

1. Сприйняття найбільш повної картини того, що відбувається.

2. Виділення головних елементів дорожнього середовища.

3. Оцінка розвитку (прогноз) визначальних факторів.

4. Знаходження оптимального рішення (з точки зору безпеки, ергономіки і динаміки руху).

5. Втілення обраного рішення в реальність.

6. Здійснення зворотного зв'язку (оцінка результату виконаних дій).

7. Введення поправок (коригування, уточнення вироблених дій).

Економічні аспекти раціонального водіння:

– зменшення витрат на паливо;

- зниження зносу автомобіля (колеса, підвіска, двигун, трансмісія тощо);
- скорочення часу технічного обслуговування автомобіля;
- зниження аварійності та пошкоджень автомобіля;
- зменшення (виключення) відновлювальних робіт після ДТП;
- зниження витрати запасних частин.

Екологічні аспекти раціонального водіння:

- зниження кількості викидів шкідливих речовин (CO, CO₂) від згоряння палива при зайвих розгонах (прискореннях) автомобіля;
- зниження випромінювання тепла при гальмуванні автомобіля (перехід кінетичної енергії в теплову), зменшення «парникового ефекту» на планеті;
- зниження забруднення навколишнього середовища (в т.ч. атмосфери) надміру зношуваних деталей і частин (гуми, коліс, гальмівних колодок і т.п.) при нераціональному водінні.

Ергономічні аспекти раціонального водіння:

- емоційно-психологічна ефективність;
- збереження високої працездатності водіїв;
- оптимізація режиму руху;
- підбір графіка роботи та відпочинку;
- поєднання коротких і тривалих етапів (елементів) роботи і відпочинку.

Організація та проведення курсів з підготовки водіїв і наставників передбачає етапи:

1. Організація навчання водіїв. Теорія і практика.
2. Організація навчання наставників, педагогічні і психологічні прийоми передачі та присвоєння знань, умінь.

Також велике значення для підвищення професійної майстерності водіїв мають:

- створення в АТП атмосфери підвищення професійної компетентності водіїв і менеджерів (персоналу) як норми життя. Впровадження доброзичливості і взаємодопомоги в колективі, робота в єдиній команді – шлях до високих економічних показників роботи АТП;

- участь у змаганнях, порівняння результатів. Організація та проведення конкурсів майстерності як попередній етап спортивних змагань, простота і масовість у проведенні конкурсів професійної майстерності. Наочність результатів підвищення професійної компетентності водіїв. Введення вимоги про участь у конкурсах і тренінгах як необхідної умови для отримання сертифікатів професійної компетентності (СПК);

- створення системи курсів та тренінгів постійного підвищення професійної компетентності водіїв (аналог «КОД 95» в країнах ЄС). Організація підготовки кадрів для навчання водіїв всіх категорій.

Реалізація зазначених заходів буде сприяти підвищенню ефективності роботи АТП і, таким чином, отриманню додаткового економічного ефекту.